



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

VI. De generatione viuentium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

respicit vñ substantiam tanquam terminum à quo, & aliam tanquam terminum ad quem, & est conuersio substantialis, quia formaliter vt conuersio est terminatur ad substantiam, neque conuersio ex alio capite potest dici substantialis nisi quia ad substantiam terminatur, sicut actio substantialis dicitur, etsi entitati sit accedens, ex quo ad substantiam terminatur. Instabis: conuersio vt productio est terminatur ad modum illum accidentalem, & non ad substantiam secundum sententiam traditam: ergo non est simpliciter substantialis. Retorquo argumentum: conuersio etsi sit productio corporis Christi in sententia P. Soar non tantum terminatur ad corpus Christi secundum se, sed ad corpus Christi sub illo modo existenti sub speciebus Eucharisticis: ergo non solum respicit tanquam terminum substantiam corporis Christi sed modum illum accidentalem: ergo terminatur ad accedens: ergo accidentalis dicitur. Resp. conuersionem dici substantialem ex eo quod formaliter vt conuersio est terminatur ad substantiam, etiamsi materialiter vt productio est modum accidentalem respiciat vt terminum.

§. IV.

Totius difficultatis resolutio.

22 **E**x dictis de natura conuersionis, & de illius proprietatibus facile erit definire, quomodo generationi ratio conuersionis contingat, & in quibus generationibus intercedat conuersio. Primum certum est de conceptu generationis conuersionem non esse, quia generatio non dicit corruptionem formæ, neque alicuius entitatis habentis oppositionem cum termino formali, aut totali generationis, neque dicit materiæ primæ, aut aliquod accedens, quod terminum genitum afficiat præcessisse in aliquo termino, qui ex vi generationis definat esse, quæ essentialiter requiruntur ad rationem conuersionis vt dictum est. Secundum certum est etiam non omnem conuersionem esse generationem, quia etiamsi quidquid est in substantia panis, & modus vnionis inter materiæ, & animam humanitatis Christi crearentur, ac proinde totum corpus Christi compositum ex materia, & forma esset creatum, substantia panis conuerteretur in corpus Christi absque vlla generatione adhuc præexistente, quæ respiceret terminos conuersionis, neque aliquid ad illorum constitutionem spectans, & in substantiis creatis certum est posse dari conuersionem sub aliquibus accidentibus communibus etiamsi nulla intercedat ipsorum generatio. Itaque generatio & conuersio mutuo exceduntur, dantur enim generationes, quæ conuersiones non sunt, & conuersiones, quæ non sint generationes, licet aliquando in eadem mutationem consiliat generatio, & conuersionis ratio.

23 In generatione compositorum, quorum formæ materiales sunt regulariter duplex reperitur conuersio, conuertitur enim forma corrupta in formam genitam conuersione formali, quæ propriè est conuersio vt dicebam supra, & conuertitur totum genitum in totum corruptum, quia ex vi totius geniti definit esse totum corruptum, & vtrique eadem est materia communis. Conuersio hæc totius in totum non distinguitur à conuersione vnionis in vnionem, quia non alia ratione totum genitum ponitur in rerum natura, neque destruitur totum corruptum, nisi quatenus destruitur vnio huius, & illius vnio producit. In morte hominis, & generatione cadaveris, etsi vnum totum conuertatur in aliud, non tamen vna forma in aliam conuertitur, quia rationalis anima non definit esse secundum se, etiamsi producat forma cadaveris, & introducat in materiæ, quam ante informabat rationalis animus, ac proinde non potest esse terminus à quo conuersionis, neque in formam cadaveris conuertitur, quia terminus à quo conuersionis, qui in terminum ad quem conuertitur, debet definire esse secundum suam entitatem, & in rerum natura non permanere, anima autem rationalis separata à materia verè existit, & permanet in rerum natura. In hominis generatione duplicem conuersionem reperio totius corrupti in totum genitum videlicet hominem, & conuersionem formalem formæ embryonis, aut aliud quæcumque sit, quæ præcedat rationalem animam, in ipsum rationalem animam. Priorem conuersionem admittit communis sententia: posterior hanc negat Hurt. disp. 1. sect. 4. tum quia anima rationalis non educitur ex potentia materiæ, tum quia non opponitur cum forma precedenti ratione sui, sed ratione vnionis. Neutra ratio me mouet, non prior quia ad

Franc. de Ouedo, Philosoph. Tom. 1.

conuersionem non requiritur terminum in quem sit conuersio educi ex illo, sub quo sit conuersio, possunt enim conuerti illa, quæ per se creantur, vt dicebam supra, neque requiritur terminum ad quem produci ex vi conuersionis vt nuper probabam. Posterior ratio non mihi maioris ponderis est, quia vt probaui Contr. 8. Phyl. punct. 3. forma media vnione opponitur cum aliâ non solum vt vnità, sed vt educat, & ita anima rationalis vt vnità non solum immediate destruit vnionem formæ embryonis, & consequenter ipsam formam, quæ sine hac vnione non potest conuerti, sed immediate opponitur cum ipsa forma, vt educat, & exigit ne ulterius educatur, quod est exigere suspensionem influxus, quo conseruatur. Ad illud, quod dicit Hurt. formam rationalem non opponi per se ipsam, sed per vnionem. Respondeo animam rationalem per se ipsam esse destructiuam in actu primo formæ embryonis, indigere tamen vnione tanquam causalitate requisita vt in actu secundo illam destruat, seu in actu secundo hic. & nunc exigat illius destructionem, sicut forma educat mediâ educatione tanquam causalitate, seu applicatione exigit destructionem formæ oppositæ, quam non exigeret, si non educeretur, nihilominus dicimus per se ipsam immediate opponi cum aliâ. Ex his argumentum desumitur ad probandum in generatione hominis, & corruptione embryonis reperiri omnes condiciones requisitas, vt dicatur formam embryonis conuerti in animam rationalem, quia aduenit anima rationalis per impossibilitatem, quam habet cum illa, & vtrique est subiectum commune. Neque obest animam rationalem non produci in generatione hominis, quia necessum non est, ex vi conuersionis produci terminum ad quem conuersionis.

PUNCTVM VI.

De Generatione viuientium.

Theologi omnes cum Doctore Angelico 1. part. quæst. 27. art. 2. viuientium generationem definiunt: *Origo viuientis à viuente à principio coniunctio in similitudinem naturæ*, quæ definitio videtur desumpta ex Aristot. variis in locis, nam 8. ethic. cap. 12. dixit genitum debere esse coniunctum generanti: debere autem esse in similitudinem naturæ docuit idem Philosophus 2. de anima cap. 4. tex. 34. & 7. Meta. cap. 8. tex. 18. & 1. de Gener. animalium cap. 1. Addit Maior in 1. dist. 13. quæst. 1. Generationem hanc debere esse à viuente cognoscente se, vt hac ratione plantæ excludantur à vera generatione, siquidem vna arbor alius arboris filia non dicitur. Consentit P. Vasquez disput. 113. cap. 2. num. 6. Dissentiunt alij plurimi Doctores cum recentiorum magna. Cæterum nomen *filij* tantum tribui viuientibus, quæ ab aliis cognoscitiuis procedunt citra controuersiam est, actuale verò cognitionem ad hanc filiationem in principio, à quo procedit necessariam non esse, frustra quicumque negabit, nullus enim dicit prolem procreatam à femina dormiente in instanti, in quo semen virile recepit, & proprium decidit, & in instanti in quo exercetur actio productiua ipsius prolis rationem filiationis non trahere à tali femina, & hanc propriè matrem non esse. His positis vix aliquid potest circa rem in quæstionem verti, quod ultra nomen procedit. Certum enim est arbores non dici filias, an verò hoc procedat ex eo, quod cognoscitiuæ non sint arbores, quæ aliarum sunt principia, vel ex aliis peculiaribus circumstantiis, quæ reperiuntur in generationibus sensitiuorum, & non in generationibus viuientium, quæ tantum se nutriunt incertum est, non enim potest certò sciri, quâ ratione apud maiores nostros inualuit vltus non tribuendi filiationem viuientibus, quæ à purè sensitiuis procedunt. Coniecto ego arboribus, & plantis vulgo filiationem denegatam fuisse, quia regulariter vix speciem aliquam similitudinem sensibus perceptibilem habet planta, seu arbor cum principio, à quo fuit producta, quam non habeat cum aliis plantis, seu arboribus eiusdem speciei, & cum de ratione filij sit similitudo, hinc fit, vt illis, in quibus vulgus vix aliquam similitudinem agnouit, filiationis proprietatem non impertiat. Neque refert minorem habere similitudinem equam cum asino, & nihilominus alij filiam dici, quia hoc peculiare est in vna, vel altera sensitiuorum monstruosa generatione, & pro omnibus idem loquendi modus est institutus.

M m 3

institutus. Ceterum etsi ad denominationem filij secundum frequentem loquendi modum requiritur principium generationis cognoscitum esse, adhuc lis est, an generatio vnus arboris ex alia, ex vi cuius arbor genita filia non euadat, comprehendatur sub definitione viuientis suprà tradita, aliud enim est arborem genitam filiam esse, aliud genitam specialiter viuientis generatione, quam Philosophi, & Theologi definiunt, potest enim dici generationem viuientis purè nutritiui esse propriissimam viuientis generationem, & ex vi illius terminum genitum filium non euadere, quia latius patet esse genitum propria viuientium generatione, quam esse filium. Sentio arbores, etsi filiz non dicantur propriè dici genitas speciali viuientium generatione à Doctoribus definita, quia illarum productioni optimè quadrant omnia, quæ definitione specialis generationis viuientium exprimentur, vt illius explicatio notum fiet.

2 Per particulam, *origo viuientis à viuenti*, excluduntur reliquæ generationes, quæ à viuentibus non procedunt, excluditur etiam nutritio, quæ non est vnus viuientis ab alio viuenti distincto, quod important verba illa, *viuientis à viuente*: ly à principio coniunctio significat aliquid generationis debere esse in genito, & quidem non emortuo modo, sed vitali. Quia ratione semen dicitur à viuente modo vitali ab eodemque elaboratur: ob defectum huius conditionis productio Adami generatio non fuit, à nullo enim principio coniuncto processit, neque productio Euz etsi ex Adami costa, quia eam non vitaliter subministravit Adā, neque per illam efficienter ad productionem Euz concurrat. Ob hanc rationem possent etiam excludi ab hac definitione generationes viuientium non sensitiuorum, quia arbor non viuio modo, sed emortuo semen ministrat, vt illo arbor alia procreetur, illud enim non actiue à se decidit, neque propria virtute intra terram collocat, quæ velut mater semen arboris foueat, & illo adiuta aliam concipit, & parit arborem. Nihilominus adhuc standum est dictis, & dicendum generationem arboris generationem esse viuientis specialiter sumptam, quia etsi arbor non vitaliter à se decidat semen, & collocet intra terram, vitaliter tamen illud elaborat cum virtute productiua alius arboris, vt ex illo non solum tanquam ex principio passiuo, sed etiam tanquam à principio arbor alia procreetur, quod respectu Euz non habuit Adami costam, quia hæc in Adami structuram, & non in Euz procreationem elaborata fuit, neque actiuam virtutem habuit Euz producenti. Neque dictio illa vitali modo videtur requiri ad rationem generationis, quia si dāmonis arte nullo viri concursu semen ab illo esset extractum, & inclusum intra feminæ matricem, procreatio foetus vera esset viuientis generatio, etiam si vitalis alia deciso, & communicatio principij coniuncti non præcessisset. Existimo tamen hanc vitalem seminis decisionem per actiuum maris feminæve concursum, & eiusdem elaborationem cum dispositionibus requisitis, vt ex illo saltem tanquam ex materiali causa proles educatur, absque alio concursu actiuo præfinito à principio decidente semen, vel ab ipso semine sufficere, vt proles procreatio specialis viuientis generatio dicatur, & terminus ex vi illius respectu sui principij filiationem contrahat; quia de ratione huius tantum est procedere à principio coniuncto actiue communicato genito à genere per actiuam decisionem, seu operationem ordinatam ad productionem termini geniti, vel à principio coniuncto actiue concurrente, & elaborato, vt talem præstet concursus. Doctrinam hanc trado vt defendam virum verè esse Patrem termini geniti ex femine, quod ille decidit intra matricem feminæ, etiam si semen actiue non concurrat ad proles generationem, concursus enim actiuus feminis dubius est, quem multi satis probabiliter negant, & apud omnes inconcussus est substantiam genitam ex femine deciso ab hoc homine respectu eiusdem filiationem contrahere, ex quo infero independentem à concursu actiuo feminis Doctores agnoscere in sensitiuis fundamentum filiationis, siquidem constanter defendunt quemlibet hominem filium esse illius, qui decidit semen, ex quo fuit procreatus, etiam si virtutem actiuam semini negent. Quod verò docet Arriaga, videlicet casu, quo semen virile actiue non concurrat, virum non magis esse Patrem respectu proles, quam Adamus respectu Euz alieque est à communi hominum consensu, & ne trahat ad hoc absurdum deuorandum, à posteriori infero sufficere ad viuientis

generationem respectu maris hunc actiue elaborasse semen in bonum proles procreanda, & actiue illud à se decidisse vitali modo.

Circa particulam, *in similitudinem nature*, magna est inter Theologos dissensio, qui diuerso modo explicant similitudinem requisitam ad rationem generationis, vt intra propriam sententiam accommodè defendant veritatem Catholicam videlicet productionem secunde personæ Trinitatis esse generationem, & secundam personam verè, & propriè esse filium, & productionem Spiritus sancti non esse generationem, & hunc filium non esse. Explicatio, quæ magis consona apparet, est illa, quam verba præseferunt scilicet, quod generans, & genitum sint eiusdem nature. Hanc naturæ unitatem in generatione, & in genito specificam tantum poposcit Aristoteles, qui generationem tantum creatam agnouit. Ceterum si cum indiuidua naturæ unitate potest distinctio generationis, & geniti, & productio componi, dum distinctio nature non est, vt in diuinis contingit, hanc esse perfectiorem similitudinem vel unitatem sentio, cum qua melius componitur generatio, si illam nolis similitudinem vocare, maior enim est coniunctio per identitatem, quam per similitudinem. Et verò hanc unitatem debere intercedere inter generans, & genitum expresse Aristot. ex quo desumpta est illa particula *in similitudinem nature*. Verba sunt Philosophi c. 8. text. 28. ubi ait: *In quibusdam manifestum quod generans tale est, quale quod generatur, non tamen idem, neque eum numero sed vnum in specie, vt naturalibus, homo namque generat hominem, nisi quod præter naturam fiat vt equus mulus, & hoc quoque similiter, quod enim est commune equo & asino non est nominatum propinquissimum genus: fuerint ambo fortasse viri muli.* Ecce ex Aristotele adeo stricte requiritur similitudo in natura vt adhuc in generatione multi similitudinem, hanc non deficere dixerit, considerandum namque vnum principium constatum ex equo & asino, cui mulus genitus assimilatur. Intendit ergo natura perfectam assimilationem in generatione multi, cumque impossibilis sit assimilatio vnus multi geniti cum duplici animali diuersæ speciei, id, quod potest, præstat natura, & mulum edit eā similitudine, quæ potest habere cum principio adæquato constituto ex animalibus specie diuersis. Ex his principiis perfecta generatio unitatem in natura specifica causat, & perfectissima, quæ est Verbi generatio unitatem dicit numericam.

P. Hurtadus disp. 1. sect. 2. asserit ad veram viuientis generationem, & rationem filij non requiri specificam similitudinem, sed illam tantum quæ sufficiens est vt filium participem faciat bonorum parentum, & illorum hæredem. Hoc fundamento defendit mulum genitum ex equa & asino habere similitudinem sufficientem, vt illius productio verè dicatur generatio, quia mulus sufficientem habet similitudinem, vt sit particeps lactis, & blanditiarum, quibus belluæ filiis suis indulgere solent.

P. Arrub. 1. part. tom. 2. quæst. 27. disp. 28. docet de ratione filij esse, quod procedat similis in ratione principij intendens primò producere substantiam sibi similem in natura, quod reperiri docet in omnibus filiis, quia licet mulus de facto non euadat principio similis, principium tamen illum intendebat similem producere, etsi per accidens ex commixtione feminum dissimili dissimilis euaserit, quia quodlibet semen secundum se ordinabatur ad productionem foetus natura specifica perfectè similis viuienti, à quo fuit decisum.

Canariensis l. p. q. 27. art. 2. docet ad rationem filij non sufficere similitudinem, sed requiri rationem imaginis in filio, addit autem esse imaginem supra simile, hoc esse productum ad representandum prototypum, sic ouum ouo simile est, non tamen illius imago, quia productum non est vt alturum representet. Canariensi consentit P. Vaquez l. p. tom. 2. disp. 13. c. 7. & hunc sequuti sunt illius fidei discipuli Torres Complutensis disput. 2. de Trinit. dub. 7. & Alarcon disp. 8. cap. 16. & 17. & apud hunc Basilicus Legionensis de nominibus Christi in nomine filij.

Ricardus de S. Victore lib. 6. de Trinitate à c. 16. vsque ad 21. Alensis l. p. quæst. 92. membr. 2. §. 1. & membr. 3. art. 2. ad 3. Maior in 1. dist. 13. q. 1. in vltima particula definitionis ab ipso adductæ. D. Bonauent. in 1. dist. 31. art. 1. quæst. 2. sensere similitudinem ad rationem filij requisitam non tantum debere esse in natura, sed etiam in principio producendi, seu in virtute producendi, hoc enim principium, seu hanc virtutem nomine nature in definitione adductæ

hi doctores intelligit iuxta illud Arist. *natura est principium motus*. Hac ratione asserunt Spiritum sanctum non esse Filium, quia non producit cum virtute aliam personam producendi: Verbum autem esse filium quia producit simile principio in virtute producendi, sicut enim prima Trinitatis persona virtutem habet producendi filium per intellectum, sic & secunda virtutem habet producendi simul cum prima per modum vnus principij per voluntatem tertiam aliam personam, & hæc nullam aliam potest producere. Sententiam hanc his temporibus in lucem edidit P. Zúñiga tom. de Trinit. disp. 2. dub. 20. Accedit Puente Hurtado in manuscriptis qui definitam esse contendit in Concilio Florentino, ex quo mentem hanc ebi-berat Arriaga, qui iam vt ipse fatetur disp. 1. sect. 4. n. 42. ab illa decessit.

8 Perdoctus Magister à nostris sic particulam illam: *in similitudinem nature*, explicuit. Asseruit generationem debere provenire à natura, illam verò actionem provenire à natura vt natura est, quæ provenit ab ipsa natura tamquam à principio quod, vel à supposito per ipsam constituto, quia cum natura per se primo inest supposito, & secundum suum conceptum habeat esse radicem talis operationis, non potest non constituere suppositum, cui inest principium eiusdem operationis, vel termini, quoties terminus productus non est ipsa personalitas constituens illud suppositum. Vnde infert hic auctor rationem principij aduenientis supposito inesse talis iam constituto non esse naturæ, hæc enim definitur à Philosopho: *principium motus, & quietis eius in quo est primò, & per se, & non secundum accident*, id autem quod aduenit supposito iam constituto, non est in illo primò, & per se, sed secundum accident: Actio ergo, quæ provenit ab hoc principio adueniente supposito iam constituto, non provenit à natura vt natura est, & ita non potest esse viuentis generatio quæ esse debet origo viuentis à viuenti in similitudine naturæ, à qua formaliter vt natura procedat. Rem sic explicat huiusmodi propugnator detur, exempli gratia, hominē album esse principium alius operationis, ita indissolubiler, vt homo præcisa albedine nullatenus esset principium quod, nec remotum, nec proximum, illa operatio non esset à natura hominis, vt natura est, quia hæc exerceret suum munus respectu suppositi hominis in ordine ad totum substantiale, quod non aduenit enti iam constituto in suo esse: esse autem principium talis operationis esset accidens respectu hominis, neque humanitas cum albedine primò, & per se tale principium constitueret, sed principium quoddam, quod per accidens homini adueniret, si quidē huic per accidens contingeret albedo, ex qua tale principium constitueretur. Vnde etsi fingamus terminum productum per illam actionem procedentem ab homine albo esse hominem, adhuc talis actio non esset viuentis generatio, quia terminus productus non esset in similitudinem naturæ cum suo principio, quia in hoc humanitas non exerceret munus naturæ, cum ratio principij adueniret ipsi homini iam constituto, & ex homine, & albedine accidentaliter conflueret principium.

9 Neque ob id relegasse dicit hic auctor potentias accidentales proximas, nam si dentur, sunt quedam instrumenta substantiæ, cui dantur, & hæc absolute dicitur principium quod, & semper verum est dicere, homo generat hominem, etiam si detur potentia generatiua superaddita, quæ sit accidens, quia hæc debetur homini formaliter vt homo est, & hominis natura immediate cum hac potentia concurrat, vel si substantia immediate ad productionem substantiæ non concurrat, Deus concurrat cum potentia generatiua tanquam cum instrumento naturæ humanæ per specialem concursum, quem præstat naturæ loco, & quem simul exhibet potentia accidentali, quia est instrumentum substantialis naturæ.

10 Ex dictis principijs rationem hanc attexit, propter quam productio Verbi sit generatio, non autem productio Spiritus Sancti. Principium generatiuum Verbi est persona Patris, quæ ex natura, & propria Patris substantia, quam ipse ab actiua generatione formaliter non distinguit, resultat. Vnde actio, quæ ab hoc principio procedit, à natura formaliter vt natura procedit, & si illius terminus sit eiusdem naturæ cum principio, vt accidit in productione Verbi, talis actio erit productio termini in similitudinem naturæ respectu principij, vt principium formaliter est natura, cum immediate procedat à principio per naturam

constituto. Principium spiratiuum, siue formaliter distinguatur, siue non, ab ipsa spiratione actiua non est filius formaliter vt filius, neque Pater formaliter vt Pater, quia si Filius formaliter vt Filius, & Pater formaliter vt Pater essent principia spiratiua, nõ spirarent per modum vnus principij spiratiui, quod dici nefas est, certum est enim Patrem, & Filium spirare tertiam Trinitatis personam per modum vnus principij spiratiui. Est ergo principium spiratiuum quid commune Patri & Filio, quod aduenit Patri iam constituto in esse suppositi, seu primæ personæ, & Filio constituto in esse suppositi seu secundæ personæ, neque ex hoc principio adueniente secundum nostrum concipiendi modum Patri, & Filio per modum accidentis resultat aliud suppositum, tum quia inaudita est quarta substantia relatiua, tum quia de ratione substantiæ est incommuni- cabilitas alteri personæ: si autem virtus spiratiua, seu spiratio actiua constitueret personam, iam Pater & Filius dicerentur eadem persona. Ob quod Pater Ruiz disp. 70. sect. 3. n. r. censet temerarium & periculosum errorem esse concedere substantiam, vel suppositum aliquod commune Patri, & Filio, & apertum errorem affirmare personam vtrique communem. Resultat ergo aliquod singulare principium Spiritus Sancti ex essentia diuina, & duobus suppositis Patre & Filio, & virtute spiratiua, seu actiua spiratione, quæ non vnitur immediate essentia, sed media Paternitate, & Filiatione vt notat Pater Soar lib. 10. c. 4. n. 4. P. Ruiz disp. 7. num. 9. ac proinde potentia spirandi aduenit duobus suppositis iam constitutis in suo esse. Vnde etsi propter summam identitatem, spiratio sit substantialis ex modo tamen adueniendi se habet veluti, accidens ad herens, & adueniens supposito iam constituto, vt aduertit P. Soar. nuper citatus n. 6. in fine. Ex his concluditur iuxta principia suprà tradita tertiam personam Trinitatis non procedere à natura formaliter vt natura est, & ita illius productionem non esse generationem, quia de ratione huius est procedere à natura formaliter vt natura, & terminum genitū produci in similitudinem naturæ suo principio formaliter vt tale principium natura est, Spiritus autem sanctus etsi procedat eiusdem naturæ cum Patre & Filio non potest in hanc similitudinem procedere, quia illius principium quod, non est natura formaliter, vt natura, quæ est in ordine ad suppositum constituendum, sed aduenit formaliter duobus suppositis iam constitutis. Itaque productio Spiritus Sancti generatio non est, quia procedit à duobus suppositis, quodam producto, & altero improducto, quibus iam constitutis aduenit spiratiua virtus, seu spiratio actiua: quod si virtus spiratiua esset constitutiua vnus, vel duplicis suppositi, à quibus procederet Spiritus sanctus sicuti virtus productiua, seu productio actiua Filij si à virtute productiua formaliter non distinguitur est constitutiua primæ personæ Trinitatis, Spiritus sanctus genitus diceretur, quia non ex eo præcisè quod procedat à duobus suppositis non dicitur genitus, generationi enim ex prædicatis essentialibus generationis vt sic non repugnat siue ab vno siue à duplici supposito procedere, sed ex eo non dicitur genitus Spiritus sanctus, quia procedit à duobus suppositis, quibus iam constitutis aduenit ratione nostra spiratio, & virtus spiratiua. Eadem ratione non diceretur genitus si procederet ab vno supposito, cui iam constituto, quasi accidentaliter ex modo nostro concipiendi adueniret virtus productiua, & productio actiua Spiritus sancti, quia tunc non procederet à natura formaliter vt natura.

Adduxi hos omnes dicendi modos, vt quilibet possit illum, qui magis ariserit eligere, neque aliquem aliis præfero, neque in hac re modò meum aperio animum, hæc enim questio non ad Philosophum, quem modò tantum ago, sed ad Theologum attinet, ex illa enim vt ex dictis visum est pendet modus defendendi veritatem Catholicam, videlicet Verbum esse genitum, & esse filium, Spiritum verò sanctum etsi procedentem à Patre, & Filio, & eiusdem naturæ cum vtroque neque genitum esse, neque Filium dici.

PUNCTUM VII.

Nonnulla expediuntur de Generatione.

Circa principium generationis primò posset inquiri, quomodo ad illam dispositiones concurrant, quam

Mm 4

questio